

לפני 25 שנה

בוננת לכזות את חופשתה על אופניה. הדית היא אחותה הבכורה של נורית גרין, ששימשה לאחר מכן כעורכת-שיבתב של "העולם הזה", רעייתו של עמוס קינן. הדית מירב משמשת עתה מורה להתעמלות בירושלים. יש לה שני ילדים, והבכור עומד בעוד חודש להתגייס לצה"ל.

זה קרה לפני 25 שנה בדיוק. במסגרת המדור "במרחב" — כתבה מקיפה על הפלוגות הערביות. כן נזרין מבקר בניוירק, במטרה לגייס 500 מיליוני דולר. גם שתי אוניות חיליהים מגיעות לחופי ארץ צות-הברית. כתבה עיקרית כגיליון מאת דויד ריי צונגר על הבחירות בעכו, ששימשו חזרה כדלת לבחירות כמרונה. רובינגר, על אופנוע כבד, חרש את הארץ בתפקוד הכפול של צלם-כתב.

לפני 25 שנה עדיין היו חיילים משוחררים ממלחמת תש"ח שלא הסתדרו. האינדקס החל משמש כמילת-יקסם. בשער: הדית גרין, ויודת הקיבוץ המת-

בנו של ז'בוטינסקי מגנה את הכנסת * מלחמת הציונים

בשומרי שבת * מיקונים מציע לגרינברג ליהפך לקומוניסט

יוקר החיים ב-1950, בלטה ישראל בתוספת הקטנה ביותר: עליה בשני אחוזים בלבד. אחר עיון נוסף בדו"ח, שגילה תוספת ענק כזו של איסלנד (32 אחוזים), גילה.

עמוקה, נשא הכרוז מילים חריפות. מישה פטים מלאי-טינה: יחס שירותי... גיבורי אתמול... חיילים... נשכחים... מבטי הקהל התעכבו לרגע, קראו, עברו לכרוזים אחר

העם

הקדחת לא קדחת

במליצות רוויית-תיקוה דיברו העיתונאים על "קדחת הבחירות". אולם אשר ראו עיניהם התדות לא נתגלה לבני-תמותה רגילים. מילבד כמה המקלים מטריטים, שהזמינו את הקהל להגיש עירעורים, וכמה פלאקאטים משעממים ביותר, לא קדחה שום קדחת. כבתי הקפה, באוטובוסים, במיגרשי-הכדורגל, בבתים, לא סערו ויכוחים בין מפא"י וצ"כ (ציונים כלליים), בין מק"י וחרות, דובר, כרגיל, על דג-פילה, על החום המעיק, על מעשיה של הגברת פלונית עם מר אלמוני, על הסיכויים הפיתאומיים לפריצת שלום בקוריאה.

אם כי ברור שהמפלגות שומרות את התחמושת הכבדה לסיבוב האחרון, בעוד שבועיים, אפשר לנחש כי מלחמת-הבחירות לנכנסת השניה לא תהיה סוערת.

הכנסת

כרגע האחרון: האמת

אחרי שאוירת הכנסת תמלאה קריאת העלבה החדית, רוותה תעמולת-בחירות שקישה את כל הדיונים. נקטה הנשיאות (בהתייעצות עם ראשי-הסיעות) בצעד ה"גיוני היחיד: החליטה להפסיק את מושב הכנסת.

אך לפני כן הספיקו הח"כים היוצאים לאשר את חוקי-החסינות, המבטיח במיוחד כי חברי-כנסת לא ישא באחריות פלילית (או אזרחית) בשל הצבעה, הבעת דיעה או פעולה אחרת בתוקף תפקידו.

עיי ז'בוטינסקי, איש-החירות שהפך בלתי-תלוי ואינו מועמד לכנסת השניה, חיכה לרגע האחרון, והטיח בפני הח"כים הנבוכים וה"יר הזועם את דעתו: "מע, טים הם בתי-החוקקים בעולם שהוקמו בתקופה כה גדולה לעמם, ועמדו על רמה כה נמוכה, כאסיפה המכוננת של מדינת ישראל."

חבריה-הכנסת, שהוסנו לפני שעות מועטות, איבדו את חוסנם, נאלצו להסכים (בינם לבין עצמם) עם דברי חכם נמוך-הקומה, החוזר למתמטיקה ומו"לות.

חודת האומה

היום לא בא

הקהל שנהר ברחובות תל-אביב הראשי עם רדת ערב, בחפשו בליו, נעצר לרגע קט מול עמודי-המודעות, רפרף על מודעות ציבועניות, שהזמינוהו לשמוע נאום מנהיג דגול, הציעו לו סיגריה מפורזת סמת, סרטים חוליבודיים בעלי שמות מעוררי-סקרנות. מבטיהם התוהים נעצרו לכמה רגעים בכרוז קטן, פשוט, חסר-קישוט.

ללא כל הקדמה, כאילו ביטא מועקה

* הכנסת הראשונה נקראה, אסיפה מכוננת. מפני שהוטל עליה לחוקק חוקה למדינה. היא מעלה בתפקיד זה.

בצער, שתי מדינות שעלו על ישראל: בורמה, שהפחיתה את יוקרה-מחיה ב"שמונה אחוזים, איראן — שהפחיתה אותה בשנים-עשר אחוזים. אולם לאורח הפשוט, שידע כי יוקרה-המחיה במדינה ("האינדקס") מבוסס על מחירים רשמיים של מיצרכים (קצובים, על פי רוב) לא היתה בלהטוטי החשבון נחמה רבה. לגביו השיגה ישראל אף את איסלנד.

רים, לתכונות מועדוני-הלילה, להופעות האמנותיות. אותה שעה עמדו כמה דמויות אפורות בחושך הגובר בגן הרחב של בית ערבי גדול, העומד על רמה ליד גשר הירקון על הכביש החדש מתל-אביב לנתניה. אלה היו כותבי הכרוז. בחורים שגילם נע בין 20 ל-27, שהסתובבו בגופיות ובמכנסים קצרים, משוחחים בקול נמוך, עומדים לנשום מעט אוויר.

כפנים הבית הגדול נמצאים עוד קרוב למאה איש — חיילים משוחררים רווי-קים — ארבעה או חמישה לחדר. הם נשי לחו לכאן על-ידי משרדה-ביטחון עם שיה רורם מן הצבא לפני קרוב לשנתיים. נאמר להם שאין זה שיכון או סידור קבוע.

לכן, כאשר קראו בעיתונים את הודעת משרדה-ביטחון כי רוב החיילים המשוחררים כבר סודרו, תיארו לעצמם שהם בין המיעוט שלא דובר עליו. משלא נודע להם דבר בנוגע למצבם, ראו בזה הוכחה שזוממים להוציאם ממקומם. הבית, לפי דבריהם, נמכר על-ידי משרדה-ביטחון. שילחן על האנשים לעזוב את הבית, ה"אנשים מזהירים, למרות שהחדרים כאן צרים, ואין כל קשר חברתי בין דייר אחד למשנהו, לא נעזוב. זהו כל עלמנו, ואנו נגן עליו."

וזה: שלוש שנים ושיבועה חודשים אחר רי שהראשונים ביניהם נסעו בכמוניות פתוחות ושרו האמיני יום יבוא.

המשק

אינדקס איסלנדי

אנשי המחלקה למסדות בינלאומיים במשרדה-חנחי שבעו נחת יתירה. כאשר הגיע אליהם דו"ח אירגון-העבודה הבינלאומי, הדן ביוקר-המחיה בעולם, גילו תגלית רבה, שלא היתה חדשה כלל לפקיד החישוב במשרדה-אספקה-וחקיצוב. התגלית: מתוך 25 ארצות, בהן עלה

"העולם הזה" 714, התאריך: 5.7.51

עיתונים

תוצאת הטומאות

בימים הראשונים, לאחר גילוי נסיון ההצעה בכנסת, זיהו רבים את הקנאים עם נטורי-קרתא. אולם עם תחילת החקירה המיטרתית הוברר כי אין כל קשר בין אירגון, המחנה, נטורי-קרתא של ה"עדה החרדית".

המקד נשבר בפדרה. בגליון האחרון של ביטאון נטורי-קרתא הופיע מאמר ראשי תחת הכותרת: "ואומר לך בדמיך חיי". אותו שוטר ציוני נאצי, אשר היכה במקלו המסומר על גבו הצנום של דניאל רפול בן ה-16, לא את גבו של נער זה בלבד זמם להשמיד. הוא דימה בנפשו שבמגלבו הריחו מצליף על גבם של כל מניחי-התפילין ושומרי-השבת.

ומה היו תוצאות מכות-המחץ האלה, אשר בוצעו במרחבי גלמ"י המקל אשר ביד השוטר נשבר, והגב — נחשל כ"פלדה. זאת ועוד: אין כוח תומאה בעולם, לרבות תומאה הציונים העולה על כל הטומאות, אשר בכוחה למגר את סלע השדרה של מניחי-התפילין ושומרי-השבת. אלפי מחנות גלמ"י יקמו בארץ-ישראל — ואפילו תיהפך הארץ האומללה הזאת ל"רוחה ולאורכה למחנה גלמ"י אחד. את גר ה', נר ישראל לא יכבו.

גב משורריו. בעל "ואומר לך בדמיך חיי" סבור כי גב זה, אשר אלפי הדיי וויזיות המשורריות של היטלר, ימח שמו, לא יכלו להכחידו, גב זה חוקה עליו כי גם קלגווי המטורפים של בוגרוניו לא יכלו לו.

אנשים

הצנוורה המצרית: איסור פירסום היתר-גום.

לכתב ניו יורק טיימס בישראל, סירני גרסון שזופעי במטו של עמרים בלוי, ראש נטורי-קרתא, כשהוא חובש כיפה ציבוענית ונושא מיכתב-המלצה מי מערכתו, גילה בלוי סוד: נטורי-קרתא קיצוניים במידה כזאת באי-הכרתם את מדינת-ישראל, שהם מוותרים על מנות המזון הקצובות שלהם. הסיבה: אי-רצונם להודק לפינקסי-נקודות ישראל, **

כאשר מזכיר מק"י (מיפלה-קומון) ניסטית-ישראלית, שמואל מיקוניס, הציע, כשיחה ידודית, לאורי צבי גרינברג, חבר-כנסת מטעם חירות, ה"פורש (ליתר דיוק: חוזר) לספירות, להציג טרף למק"י (הסיבה: שערו האדום), העמיד המשורר תנאי: מדינה על שתי גדות הירדן. הצעת הפרשה של השלישי לדיון, ח"כ תופיק טובי: כאשר נדון בגביר לות, נמצא מוצא.

בניין-המיטרה בקירבת יגור, ש"שימש מחנה-מעצר לבחורי-ישיבה שנעצרו על-פי צו מינהלי בחשד של הקמת מחתרת דתית קנאית.

** באותם ימי צנע וקיצוב, חולקו דברי מזון בסיסים על פי נקודות, שהוקצבו לאזרחים בפינקסים.